

วิธีดำเนินงานวิจัย และการรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากว่าการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่ต้องการจะทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ซึ่งอาจเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นแล้วในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสังคมศึกษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนอาชีวศึกษา โดยจะรวบรวมความคิดเห็น และปัญหาจากครูสังคมศึกษา และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนอาชีวศึกษา ที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกไว้เป็นตัวอย่างประชากร จำนวน 10 แห่ง เพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวิจัย สำหรับความคิดเห็น ข้อเท็จจริง ปัญหา และข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษานี้ ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินงานตามลำดับขั้นดังนี้

1. เครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น จำนวน 2 ชุด คือ ชุดหนึ่งสำหรับครูสังคมศึกษา อีกชุดหนึ่งสำหรับนักเรียน

1.1 แบบสอบถามสำหรับครู ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย รวมทั้งผู้ที่มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในเรื่องที่ผู้วิจัยทำการวิจัย ให้คำแนะนำปรึกษา เพื่อนำข้อมูลที่จะเป็นแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามมาสร้างแบบสอบถามสำหรับครูขึ้น แบบสอบถามประกอบด้วยส่วนที่เป็นแบบกำหนดค่าตอบให้เลือก แบบประมาณค่า (Rating Scale) และแบบให้ตอบโดยอิสระ ทั้งนี้จะเป็นการรวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับตัวครู ข้อคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการดำเนินงาน ปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสังคมศึกษา หลังจากนั้นจะได้นำผลที่ได้จากข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของครูมาวิเคราะห์เป็นการยละเอียด และเปรียบเทียบให้เห็นเป็นตาราง เพื่อจะได้นำเสนอและอภิปรายผลการวิจัยต่อไป

1.2 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย รวมทั้งขอคำแนะนำปรึกษาจากผู้ที่มีความรอบรู้ และเชี่ยวชาญในเรื่องที่-

ผู้วิจัยทำการวิจัย แล้วนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวคิด เพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียน ชั้น แบบสอบถามมีลักษณะคล้ายคลึงกับแบบสอบถามของครู คือ ประกอบด้วยส่วนที่เป็นแบบ กำหนดค่าตอบให้เลือก แบบประมาณค่า (Rating Scale) และแบบให้ตอบโดยอิสระ เพื่อรวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียน ข้อคิดเห็นของนักเรียนในการดำเนินงาน ปัญหา ตลอดจนข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสังคมศึกษา หลังจากนั้นผู้วิจัย จะได้นำผลที่ได้จากข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของนักเรียนมาวิเคราะห์เป็นคำร้อยละ โดยเปรียบเทียบให้เห็นเป็นตาราง เพื่อจะได้นำเสนอและอภิปรายผลของการวิจัยต่อไป

1.3 การทดสอบแบบสอบถาม (Pretest) เพื่อต้องการให้แบบสอบถามที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นมีความเที่ยงตรง แน่นนอน ชัดเจน และให้เป็นที่น่าใจได้ว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้น มีความเหมาะสมกับตัวอย่างประชากรในการวิจัย และเพื่อจะได้ไม่เป็นปัญหาในการตอบ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นต่อไป ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งของครูและของนักเรียนไปทำการ ทดสอบ (Pretest) กับครูสังคมศึกษา จำนวน 3 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 จำนวน 12 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 12 คน ที่วิทยาลัยพิตรพิมุข หลังจากที่ได้ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบครูสังคมศึกษา และนักเรียนจำนวนดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาทดลองวิเคราะห์ค่า พร้อมกับปรับปรุงจำนวน ถ้อยคำ และข้อความในแบบสอบถามให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ ชัด เจน เพียงพอที่จะใช้รวบรวมข้อคิดเห็น ปัญหา วิธีการดำเนินงาน ตลอดจนข้อเสนอแนะ จากครูสังคมศึกษา และนักเรียนโรงเรียนมัธยมอาชีวศึกษา ที่เป็นตัวอย่างประชากรต่อไป

2. การสุ่มตัวอย่างประชากร

2.1 โรงเรียนที่เลือกเพื่อการวิจัย ผู้วิจัยได้เลือกเอาโรงเรียนมัธยมอาชีวศึกษา จำนวน 10 แห่ง ซึ่งเป็นโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็นตัวอย่างประชากร โดยพิจารณาเอาความเหมาะสม ความสะดวก ตลอดจนความร่วมมือของโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร เป็นหลักสำคัญในการพิจารณา เพื่อการคัดเลือก โรงเรียนมัธยมอาชีวศึกษาทั้ง 10 แห่ง มีดังนี้

1. โรงเรียนเสาวภา

2. โรงเรียนช่างก่อสร้างकुสิต
3. วิทยาลัยพัฒนชกัจพระนคร
4. วิทยาลัยพัฒนชกัการเซตุน
5. วิทยาลัยพัฒนชกัการธนบุรี
6. วิทยาลัยบพิตรพิมุข
7. วิทยาลัยจักรพงษภูวนาถ
8. วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน
9. วิทยาลัยอุเทนถวาย
10. วิทยาลัยโชติเวช

2.2 นักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ว่าจะไ้้นักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนนักเรียนที่กำหนดในแต่ละโรงเรียนและวิทยาลัย มีดังนี้

1. โรงเรียนเสาวภา
จำนวนนักเรียน 68 คน เป็นนักเรียนหญิงทั้งหมด
2. โรงเรียนช่างก่อสร้างकुสิต
จำนวนนักเรียน 42 คน เป็นนักเรียนชายทั้งหมด
3. วิทยาลัยพัฒนชกัการพระนคร
จำนวนนักเรียน 69 คน เป็นนักเรียนชาย 30 คน นักเรียนหญิง 39 คน
4. วิทยาลัยพัฒนชกัการเซตุน
จำนวนนักเรียน 43 คน เป็นนักเรียนชาย 21 คน นักเรียนหญิง 22 คน
5. วิทยาลัยพัฒนชกัการธนบุรี
จำนวนนักเรียน 65 คน เป็นนักเรียนชาย 25 คน นักเรียนหญิง 40 คน
6. วิทยาลัยบพิตรพิมุข
จำนวนนักเรียน 64 คน เป็นนักเรียนชาย 13 คน นักเรียนหญิง 51 คน
7. วิทยาลัยจักรพงษภูวนาถ
จำนวนนักเรียน 71 คน เป็นนักเรียนชาย 42 คน นักเรียนหญิง 29 คน

8. วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน

จำนวนนักเรียน 63 คน เป็นนักเรียนชายทั้งหมด

9. วิทยาลัยอุเทนถวาย

จำนวนนักเรียน 66 คน เป็นนักเรียนชายทั้งหมด

10. วิทยาลัยโชติเวช

จำนวนนักเรียน 49 คน เป็นนักเรียนหญิงทั้งหมด

รวมจำนวนข้อมูลที่เป็นักเรียนทั้งหมด 600 คน เป็นนักเรียนชายเสีย 302 คน และนักเรียนหญิง 298 คน

สำหรับครูสังคมศึกษาที่เป็นตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยได้ใช้ครูทั้งหมดที่สอนวิชาสังคมศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนอาชีวศึกษาทั้ง 10 แห่ง จำนวน 37 คน ซึ่งในแต่ละโรงเรียนจะประกอบด้วยครูสังคมศึกษาจำนวนแตกต่างกันไป ดังนี้ โรงเรียนเสาวภา ครูสังคมศึกษา จำนวน 3 คน โรงเรียนช่างก่อสร้างอุสิต ครูสังคมศึกษา จำนวน 4 คน วิทยาลัยพัฒนการพระนคร ครูสังคมศึกษา จำนวน 2 คน วิทยาลัยพัฒนการเชตุพน ครูสังคมศึกษา จำนวน 4 คน วิทยาลัยพัฒนการธนบุรี ครูสังคมศึกษา จำนวน 4 คน วิทยาลัยพิตรพิมุข ครูสังคมศึกษา จำนวน 5 คน วิทยาลัยจักรพงษ์ภูวนาถ ครูสังคมศึกษา จำนวน 3 คน วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน ครูสังคมศึกษา จำนวน 4 คน วิทยาลัยอุเทนถวาย ครูสังคมศึกษา จำนวน 5 คน วิทยาลัยโชติเวช ครูสังคมศึกษา จำนวน 3 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ก่อนที่ผู้วิจัยจะส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ผู้วิจัยได้ติดต่อขอความร่วมมือทำการวิจัยจากโรงเรียนและวิทยาลัยที่จะใช้เป็นตัวอย่งประชากรทั้ง 10 แห่งก่อน จากนั้นผู้วิจัยจึงเริ่มส่งแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2519 และได้เก็บแบบสอบถามเสร็จสิ้นเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2519 จำนวนแบบสอบถามของครูที่ผู้วิจัยส่งไปยังโรงเรียนต่าง ๆ นั้นปรากฏว่าจากจำนวนที่ส่งไป 50 ชุด ได้รับคืนมาเพียง 37 ชุด ทั้งนี้เพราะบางโรงเรียนหรือวิทยาลัยมีครูสังคมศึกษาน้อยกว่า 5 คน แบบสอบถามนักเรียนที่ส่งไปยังโรงเรียน

และวิทยาลัยแต่ละแห่ง ๆ ละ 72 ชุด ได้รับคืนมาเกือบทั้งหมด แต่เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์คำตอบ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามของครู และแบบสอบถามของนักเรียนมาคัดเลือกอีกครั้งหนึ่ง สำหรับแบบสอบถามของครูขอมูลต่าง ๆ สมบูรณ์ดีแล้ว จึงยังคงไว้เท่าเดิมและแบบสอบถามของนักเรียนคัดให้เหลือเฉพาะที่สมบูรณ์จริง ๆ รวมทั้งหมด 600 ชุด เป็นแบบสอบถามของนักเรียนชาย 302 ชุด และนักเรียนหญิง 298 ชุด

4. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

จากแบบสอบถามของครู จำนวน 37 คน และแบบสอบถามนักเรียน จำนวน 600 คน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามดังกล่าวมาวิเคราะห์ข้อมูล คิดเป็นคำตอบร้อยละจากจำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด หลังจากการคิดค่าเฉลี่ยในอัตราร้อยละของจำนวนคำตอบทั้งหมด ผู้วิจัยจะได้เปรียบเทียบ และเสนอผลของการวิจัยในรูปแบบตาราง และการอภิปรายผลเชิงบรรยายต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย